

Slovenski hmeljar



Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo Hmeljarske zadruga, r. z. z. o. z. * Izhaja redno vsak drugi petek * Naročnina letno 20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna številka stane 2 din * Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ulica 4 — Telefon št. 196

Leto IX.

Celje, 18. februarja 1938

Štev. 4

Ne bomo krčili?

Vse zadnje čase se je mnogo govorilo, pisalo in razpravljalo o skrčenju površine hmeljskih nasadov. Že leto 1937 je namreč jasno pokazalo, da se pridelava hmelja več kakor ga je treba, in v takem primeru seveda moramo računati z vedno slabšimi cenami. Treba je torej pridelovanje hmelja omejiti, da bomo dosegli za svoj pridelek vsaj kolikor-toliko primerno ceno. Zato pa je treba skrčiti površino nasadov, skrčiti čimprej in čimbolj, da preprečimo nadprodukcijo.

Zadeva nadprodukcije je pereča zlasti za izvozne države, v prvi vrsti za Češkoslovaško, ki izvaža največ hmelja. Zato se je Češkoslovaška bavila prvotno z mislijo, da skrči svoje nasade za celih 3000 ha, po konferenci v Nürnbergu pa se je govorilo le še o 1200 ha. Po najnovejših vesteh pa Češkoslovaška sploh ne bo skrčila površine hmeljskih nasadov, temveč bo le kontingentirala pridelovanje hmelja.

Tako se je namreč sklenilo na seji zastopnikov hmeljarskih organizacij pri kmetijskem ministrstvu v Pragi dne 3. i. m.

Skrčenje površine hmeljskih nasadov bi zahtevalo obilega dela in stroškov in še bi bilo težko skrčenje res na vse strani pravično izvesti. Kontrola bi bila silno težavna ter bi zahtevala nove finančne žrtve. Poleg tega pa je uspeh skrčenja površine nasadov tudi dvomljiv. To se je videlo v Nemčiji, kjer lani v kljub skrčeni površini nasadov niso pridelali nič manj hmelja kakor prej. Vsak hmeljar, ki je moral skrčiti, pač ukrene vse, da v preostalih hmeljiščih pridelava čim več hmelja. Zato skrčenje nasadov prav za prav ne vodi do uravnoteženja pridelka s potrebo hmelja. Zato so na Češkoslovaškem opustili zamisel, urediti pridelovanje hmelja po nemškem načinu, to je skrčenje

površine nasadov, in se odločiti za angleški način, to je kontingentiranje pridelka.

V Angliji je že nekaj let sem pridelek hmelja kontingentiran. To se pravi, da se že pred obiranjem določi, koliko sme znašati pridelek sploh in vsakemu hmeljarju posebej, koliko hmelja bo smel prodati. Kontingentiranje pridelka hmelja je v Angliji združeno s skupnim vnovčenjem, in kar se pridelava hmelja več kakor je določeno, se pusti neobrano ali se vsaj ne vnovči takoj, temveč šele potem, če je bil kontingent določen prenizko in hmelja primanjkuje.

Po angleškem načinu nameravajo torej baje že letos kontingentirati pridelek hmelja tudi na Češkoslovaškem, le da bi trgovina s hmeljem ostala tudi še nadalje svobodna. Kakih štirinajst dni pred obiranjem bodo določili, koliko sme znašati skupni pridelek in koliko hmelja sme pridelati vsak posamezni hmeljar. Tozadevno kontrolo bodo vodili potem poverjeniki za oznamovanje, ki bodo vsakemu hmeljarju oznamkovali le toliko hmelja, kolikor mu je bilo določeno s kontingentom, da ga sme pridelati. Ker je znamkovanje hmelja obvezno in prodaja neznamkovanega hmelja sploh prepovedana, bi hmeljar hmelj, ki bi ga pridelal več, ne smel in tudi ne mogel prodati, če bi ga tudi obral; v lastnem interesu ga bo menda zato raje pustil neobranega. Tozadevna kontrola torej ne bo zahtevala nobenega posebnega dela in nobenih novih stroškov, pač pa se bo prav lahko pridelek hmelja vsako leto prilagodil potrebi. Ker pa hmeljski zakon sicer predvideva stabilizacijo in morebitno skrčenje površine hmeljskih nasadov, kontingentiranje pridelka pa ne, bo treba predvsem zakon v tem smislu spremeniti oziroma izpopolniti. Sicer pa se novelizacija hmeljskega zakona itak že pripravlja.

Češkoslovaška torej ne bo krčila površine hmeljskih nasadov. Ohranila si bo proste roke, da vsako leto lahko določi višino pridelka, oziroma vrže na trg več ali manj blaga, kakor ji bo bolje kazalo, seveda je še vprašanje, kako se bo kontingentiranje obneslo pri svobodni trgovini in v pretežno izvozni državi. Način je sicer angleški, toda razmere popolnoma druge. Anglija določi kontingent po potrebi domače pivovarske industrije, kar je vsekakor mnogo lažje, kakor pa določiti kontingent po potrebi izvoza, kjer je treba računati s konkurenco. Sicer pa bodo izkušnje pokazale, kaj se dá doseči, ako bo končno do kontingentiranja pridelka v Češkoslovaški res prišlo. Vsekakor je Češkoslovaška opustila namero, skrbeti površino hmeljskih nasadov in vprašanje je, kaj bodo ukrenile sedaj druge, na tem zainteresirane države.

O sezoni 1937/38

In zopet imamo eno sezono za seboj. Le kakih osem sto stoletov morda, najbrž pa niti toliko ne več, imamo še neprodanega lanskega pridelka. Ostalo pa smo prodali, toda k a k o smo prodali, to pa je drugo vprašanje. S potekom zadnje sezone nekateri niso namreč prav nič zadovoljni ter sedaj iščejo krivdo in krivce tam, kjer jih ni, in dokazujejo s tem vse preveč naivnosti in popolno nepoznanje cele zadeve. Zato pa je bolj kakor kdaj potrebno, da se tudi o pretekli sezoni kakor navadno doslej natančneje pomenimo in razčlenimo njen potek iz stvarnega in popolnoma nepristranskega stališča.

Vremenske razmere za razvoj hmeljske rastline v letu 1937 niso bile nič kaj ugodne. Vse preveč deževno vreme je bilo, že obrezovanje se je ponekod močno zavleklo in kar na silo izvršilo, pa tudi pozneje je bilo vlage vedno več kot dovolj, sonca in toplote pa je primanjkovalo. Pri takem vremenu se je rastlina bolj slabo razvijala in obetala le pičli pridelek. Prav zadnji čas pa je bilo le nekaj več toplote in sonca, rastlina si je hitro opomogla in smo končno le imeli glede množine srednjedobro letino. Sicer se je nabralo nekaj manj kot prejšnje leto, toda pridelek je bil večinoma zelo težak in bo zato glede množine še presegal letnik 1936.

Vkljub neugodnim vremenskim razmeram je bila rastlina sorazmerno še precej zdrava. Bolhači vlažnega in hladnega vremena ne preneso in zato niso povzročili škode, pač pa so uši v bolj zakotnih

legah precej nagajale in v nekaterih obrobni krajih tudi stenice. Za peronosporo je bilo vreme vlažno dovolj, vendar zlasti v začetku vegetacije preveč hladno in za to nevarnost ni bila tako velika; ker je bila večina nasadov proti tej bolezni ponovno zaščitno škropljena z bakreno-apneno brozgo ali bakrenim apnom, se tudi pozneje bolezen ni mogla razširiti. Tik pred obiranjem je bilo nekaj res vročih sončnih dni in tedaj se je v nekaterih lahkih, peščenih legah pričel naglo širiti rdeči pajek. Sicer se je takoj pričelo tudi z obrambnim škropljenjem, vendar je kaj hitro nastopilo zopet deževno ter hladno vreme, ki je tako naglo in temeljito zatrla nevarnega škodljivca, da ni utegnil povzročiti znatnejše škode.

Pridelek je bil v splošnem in zlasti glede barve prav dober. Ker so bili večinoma vsi nasadi ponovno škropljeni zaščitno proti peronospori, je bilo po obiranju v barvi slabše, lisasto in rjavo blago kaj redko. Kako potrebno je bilo v letu 1937 škropljenje proti peronospori, dokazuje najbolj Vojvodina, kjer se je malo škropilo in je peronospora tako temeljito skvarila ves pridelek, da se polovico sploh ni obralo, pa tudi obrano je bilo pretežno le manj vredno blago. Ponovno poudarjamo, da bomo škropiti proti peronospori morali redno vsako leto, če bomo hoteli sploh še hmeljariti, pa naj bo potem cena že taka ali taka. Vojvodina nam je v letu 1937 doprinesla zato najboljši in nesporni dokaz.

Blago je bilo torej takoj po obiranju v veliki večini prav dobro v barvi. Toda s sušenjem je bil križ. Stalno deževno vreme je oviralo obiranje in sušenje tako, da je bil pridelek deloma premalo sušen in je pozneje trpel na barvi. Sicer pa je celó dobro in res skoz in skoz posušeno blago v letu 1937 pri nas kakor tudi drugod deloma slabo držalo barvo. Kakor smo že lani poročali, so vzroki temu pojavu bili različni in zaenkrat še niso popolnoma dognani. Četudi je v mnogih slučajih bilo krivo prenažno sušenje in preobilna vlaga ves čas v teku vegetacije, so vsekakor tudi pri nas deloma tudi razne druge, do danes še ne popolnoma dognane okolnosti povzročile, da tudi pravilno posušen in vzkladiščen hmelj ni vedno držal barve.

(Dalje prihodnjic.)

Razno

Konsum piva v USA se še vedno dviga in je v letu 1937 znašal 65,326,241 hl proti 62,207,252 hl v letu 1936, lani torej za 3,118,989 hl ali 5% več.

Izvoz in uvoz hmelja v Nemčiji. V letu 1937 je izvozila Nemčija 34.227 stotov hmelja proti 40.449 stotov v letu 1936, lani torej za 6222 stotov manj. V evropske države je izvozila Nemčija v letu 1936 še 15.172 stotov hmelja, to je 37,5% celokupnega izvoza, dočim v letu 1937 le 11.226 stotov ali 32,8% celokupnega izvoza; obratno pa je izvozila v Srednjo in Južno Ameriko lani 30% več hmelja kakor pa predlani, tako da polovica celokupnega izvoza nemškega hmelja gre v Ameriko. Uvozila pa je Nemčija lani 25.241 stotov hmelja proti 27.228 v letu 1936, lani torej za 1987 stotov manj. Celih 65% celokupnega uvoza hmelja je uvozila Nemčija lani iz ČSR, namreč 16.541 stotov, potem iz Francije 2960, Belgije 2223, Jugoslavije 2081 stotov itd. Uvoz hmelja iz Jugoslavije v Nemčijo je bil v letu 1937 za 33% manjši kakor v letu 1936, uvoz iz Belgije pa za 13% manjši. V celoti je Nemčija v letu 1937 za 8986 stotov hmelja več izvozila kakor pa uvozila.

Vprašanja in odgovori

J. K. v M.: Imam 2000 sadežev 3 do 5 let starega hmelja, ki sem ga lani pognojil z Nitrofoskalom I ter 2000 sadežev prvoletnika, ki sem ga ob saditvi dobro pognojil s hlevskim gnojem. Letošnjo zimo sem v oba nasada potrosil 30 stotov apnenega prahu. Kako naj sedaj ta hmelj gnojim, če imam hlevskega gnoja le za 2000 sadežev?

Odgovor: Žal nam lega, zemljišče in prejšnje gnojenje vašega hmelja ni znano. Vsekakor pognojite stari hmelj takoj po obrezovanju s hlevskim gnojem, ki ga takoj spravite v zemljo. Mladega pa gnojite z umetnimi gnojili, in sicer mu raztrosite po obrezovanju 200 kg superfosfata in 150 kg 40% kalijeve soli, potem pa pri prvem okopavanju 30 kg in pri zadnjem osipavanju še 30 kg čilskega solitra; še bolje pa je, če namesto navedenih gnojil raztrosite takoj po obrezovanju 450 kg mešanega gnojila KAS. V jeseni potem pa pognojite mladi hmelj izdatno s hlevskim gnojem, starega pa z Nitrofoskalom I.

F. P. v O.: Lani sem si dal škropiti hmelj, pa mi je prišlo predrago in še ni bilo dobro ter pravočasno škropljeno. Zato si nameravam nabaviti novo škropilnico. Kakšno mi priporočate, motorno ali prevozno in katere znamke? Sadežev imam 12.000.

Odgovor: Kupite na vsak način motorko, ki se vam pri tem številu sadežev gotovo izplača. Vzemite pa Holderjevo, ker so Holderjeve do danes gotovo v vsakem pogledu še neprekosljive.

J. M. v G.: Imam že star nasad hmelja, ob robu gozda je in še poleg potoka, nikdar ni dal prvovrstnega pridelka. Opustil bi ga, pa mi domači prigovarjajo, naj še eno leto počakam, če bo kaj boljša cena. Kaj naj torej storim, počakam ali pa ga izkopljem?

Odgovor: Kakovostno dobrega pridelka v tem nasadu niste in ne boste dobili, ker že lega hmelju ne odgovarja. Na boljšo ceno zaenkrat tudi ni izgleda. Zato ne odlašajte prav nič, temveč takoj sedaj spomladi hmelj izkopljite ter posejte ali posadite tja kaj drugega.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: V hmeljski kupčiji je bilo tudi zadnjih štirinajst dni stalno nekaj več ali manj zanimanja in povpraševanja za vse vrste blaga in se računa, da znašajo neprodane zaloge lanskega pridelka v prvi roki le še kakih 800 stotov. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in se plačuje, kakor je pač kakovost blaga, po 12 do 14 in 16 din, izjemoma za najboljše blago, v kolikor se še dobi, tudi do 16-50 din za kg.

Vojvodina: Zadnji čas je bilo razpoloženje v hmeljski kupčiji nekoliko živahnejše in je prišlo tudi do nekaj večjih zaključkov ter se je plačevalo do 6 din za kg; seveda gre pri fem le za slabše blago, ker je boljše itak že večinoma razprodano. Računa se, da znašajo neprodane zaloge lanskega pridelka v prvi roki še kakih 1300 stotov.

Češkoslovaška: Pri nekoliko živahnejšem zanimanju in povpraševanju je bilo zadnjih štirinajst dni zopet nekaj več prometa. Kupovalo se je zlasti tudi boljše in najboljše blago, predvsem za prekomorski izvoz. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in lanski pridelok notira slejkoprej Zatec 13-24 din ter Uštěk in Roudnice 10-15 din za kg. Tendenca je precej prijazna. V Zatecu je neprodanih v prvi roki le še kakih 1700 in v drugi 2950, skupno torej kakih 4650 stotov lanskega pridelka. Oznamkovanih je doslej v Zatecu 63.840 tovorkov v čisti teži 75.970 stotov letnika 1937.

Nemčija: Na hmeljskem tržišču je razpoloženje slejkoprej mirno, vendar je bilo zadnjih štirinajst dni sem ter tja nekaj več zanimanja in povpraševanja za domačo pivovarsko industrijo kakor tudi za izvoz. Cene so ostale v glavnem nespremenjene, četudi so deloma le bolj nominalne. Računa se, da domača pivovarska industrija še ni kriča in da bo v kratkem tudi še izdatneje posegla v kupčijo.

Francija: Na hmeljskih tržiščih je zopet nekaj več zanimanja in, kakor izgleda, namerava pivovarska industrija zopet kupovati. Cene so se učvrstile ter deloma tudi dvignile in notira sedaj domači pridelok, alzaški 18-22 din, Burgund do 19 din in Nord 11-13 din, inozemski pa savinjski 28-34 din in žateški 28-36 din za kg. Gre pri tem seveda le za boljše in najboljše blago iz druge ali celo iz tretje roke.

Poljska: Določaj v hmeljski kupčiji je nespremenjen in prav tako so nominalno nespremenjene tudi cene.

Belgija: Na tržišču je tendenca mirna. Letnik 1937 notira Doperinghe do 7 din, letnik 1938 v predprodaji za oktober-november pa do 16 din za kg.

Anglija: Lanski pridelok je popolnoma razprodan in je zato nekaj zanimanja tudi za starejše letnike, zlasti za 1936.

Amerika: Na hmeljskih tržiščih je postalo nekoliko živahnejše, ker pivovarska industrija zopet polagoma izpopolnjuje svoje zaloge. Cene so ostale nominalno sicer nespremenjene, vendar so se učvrstile. Pri prodaji iz prve roke se plačuje za lanski pridelok 7-13 din za kg. Tudi za predprodajo je zopet več zanimanja in je prišlo do večjega zaključka za pridelok 1938 in 1939 po 17 din za kg.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, seveda ne vedno iz prve roke, so bile naslednje:

| | letos | lani |
|--------------------------|-------|--------|
| Anglija (Golding) | 47 | |
| Nemčija (Hallertau) | 47 | 61 din |
| Češkoslovaška (Žatec) | 23 | 36 din |
| (Uštek) | 15 | 20 din |
| Jugoslavija (savinjski) | 16 | 30 din |
| (vojvodinski) | 6 | 21 din |
| Francija (alzaški) | 15 | 19 din |
| Poljska (wolinjski) | 14 | 24 din |
| Belgija (Poperinghe) | 7 | 17 din |
| Amerika, domači (Oregon) | 13 | 48 din |
| že zacar., inozemski | 53 | 77 din |

Za razvedrilo

Narobe razumel.

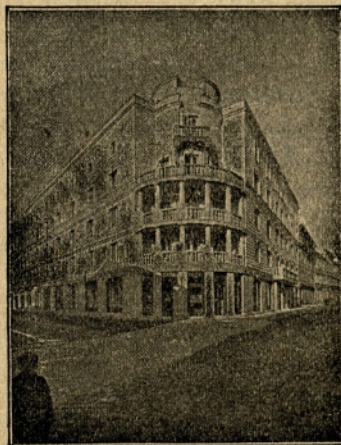
Sodnik: »Dvakrat ste že bili kaznovani zaradi tatvine! Koliko pa ste dobili takrat?«

Obtoženec: »Prvič nekaj čez 10.000 in drugič 25.000 dinarjev.«

Poslednja želja.

Sodnik (na smrt obsojenemu brivcu): »Ali imate še kakšno željo?«

Obtoženec: »Gospod sodnik, le državnega pravdnika bi še rad enkrat obril.«



Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje Denar je prinjejalozen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

sprejema

vse vrste zavarovanj proti požaru: poslopja, vse premičnine, hmelj, zvonove, steklo, nezgode, vlom, jamstvo, avto-kasko, življenjska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninska zavarovanja »Karitas«.

Zastopniki v vsaki župniji.

Podružnica: Celje, Vodnikova ulica 2.

Hranilnica Dravske banovine Celje ♦♦ Ljubljana ♦♦ Maribor

Āupilarno varen zavod.

Obrestovanje najugodnejše.

Za vloge in obresti jamči Dravska banovina

z vsem premoženjem in vso davčno moĀjo.

Izročajte denar

v zaupanja vredne domaĀe denarne zavode, da se omogoĀi z oĀivitvijo denarnega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palaĀi pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo Źe pred 72 leti in tudi Źe samo jamĀi zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davĀno moĀjo.

Denarju, ki ga vloĀite, je vsakoĀasna, nemudna izplaĀljivost strogo zajamĀena.